

Noortevaldkonna organisatsioonide pöördumine peaminister Kaja Kallase ja minister Liina Kersna poole

Lugupeetud peaminister, lugupeetud haridus- ja teadusminister

4.05.2021

28. aprillil saime noortevaldkonna katusorganisatsioonide esindajatena lugeda uudist¹ haridusministeeriumi otsusest vähendada omavalitsustele jagatavat huvihariduse ja huvitegevuse toetust järgmisest aastast poole võrra. Seda olukorras, kus ülemaailmsest pandeemiast tingituna on noorte igapäevaelu stressirohke ning kus tulevik võib tunduda nii mõnegi noore jaoks perspektiivitu. Viimasel ajal näeme ja võime sageli lugeda noorte vaimse tervise probleemidest, sh suitsiididest, mida on põhjustanud või võimendanud Covid-19 tingitud olukord. Praegu on kriitilise tähtsusega, et noorte jaoks oluline tugivõrgustik ning tegevused säiliks vähemalt senisel moel.

Noortevaldkonna esindajatena ei saa me haridusministeeriumi otsusega, võtta noortelt ja anda õpetajatele, nõustuda. Mõistame, et riigina tuleb ülemaailmsest tervishoiukriisist väljumiseks leida lahendusi, kuid seda pole õige teha noorte tervise ja hariduslike tegevuste arvelt. Kindlasti on olnud viimase aasta üheks suurimaks haridusvaldkonna väljakutseks see, kuidas tagada õpilastele ja ka õpetajatele võimalikult jätkusuutlikud ja tavapärased tingimused õppekavade läbimiseks. Formaalharidus on aga vaid üks osa laste ja noorte igapäevaelust ning alahinnata ei saa ka väljaspool kooli toimuva noorsootöö, huvihariduse ja -tegevuse tähtsust noore arengu ja heaolu toetamisel.

Paljude noorte jaoks on just väljaspool kooli toimuvad tegevused eneseteostuse kohaks, kus noor kogeb õnnestumisi, võimestavaid suhteid nii omaealiste kui ka täiskasvanutega, kes võivad vahel esimeste inimestena märgata noorte vaimse tervise muresid. Kindlasti ei tohi alahinnata noorsootöös, huvitegevuses ja -hariduses osalemise mõju ka noorte riskikäitumise ja antisotsiaalsuse ennetamisel või sellest väljumise toetamisel. Vähendades selliseid toetusmeetmeid ja -võimalusi, seisame tõenäoliselt peagi silmitsi olukorraga, kus haridusvaldkond peab leidma võimalusi taoliste tagajärgedega tegelemiseks. Tagajärgedega tegelemine on aga alati kulukam kui ennetus.

Üle aasta on noortevaldkonnas tegutsevad inimesed töötanud selle nimel, et noortele tagada võimalikult tavapärane elu ja mitmekülgsed võimalused olukorras, mis pole kaugeltni olnud tavapärane. Meid on motiveerinud ja innustanud noored, kelle heaks me töötame ja kelle heaolu ja arengut oleme toetanud piirangutest tingitud võimaluste piires. Tänane otsus ei mõjuta mitte ainult noorte tervist ja heaolu, vaid ka noorsootöös, huvihariduses ja -tegevuses tegutsevate spetsialiste tervist ja heaolu. Kõnealuse poliitilise otsusega on tekitatud olukord, kus ühe käega võetakse ja teisega antakse ning üldhariduskoolide õpetajaid vastandatakse huvihariduse õpetajatele ja noorsootöötajatele, kes on kõik teinud kriisi ajal südamega

¹ <https://www.postimees.ee/7235132/riigi-karpekokodill-laheb-laste-huvitegevuse-kallale>

ületunnitööd ja seda oma aja ning tervise arvelt (näiteks ei kuulu huvihariduse õpetajad, noorsootöötajad jt vaktsineerimisel eesliini töötajate hulka). Suunates huviharidusele mõeldud eelarve õpetajate 3%-lisele palgatõusule, suureneb taas palgaline ebavõrdsus, mis soosib ikka ja jälle formaalhariduse edendajaid. Samuti vastandab vastuvõetud otsus ka mitteformaalhariduse ja formaalhariduse edendajaid, kelle töö on üks ja sama eesmärk – toetada noore jätkusuutlikku ning mitmekülgset arengut.

Lugupeetud peaminister, lugupeetud haridus- ja teadusminister, noortevaldkonna katusorganisatsioonide esindajatena palume, et huvihariduse ja huvitegevuse toetuse vähendamise asemel leitaks muud võimalused riigieelarve väljakutsete lahendamiseks. Pandeemia tõelised tagajärjed meie rahvale ja noortele avalduvad alles järgmistel aastatel, seega peavad noortega töötavatel inimestel olema kõik ressursid, et anda oma maksimaalne panus noorte heaolu toetamiseks.

Eesti Noorsootöötajate Kogu
Eesti Muusikakoolide Liit
Eesti Erahuvialakoolide Liit
Eesti Tantsuhuvihariduse Liit
Eesti Kunstikoolide Liit
Eesti Teadushuvihariduse Liit
Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus
Eesti Huvikoolide Liit
Eesti Noorteühenduste Liit
Eesti Harrastusteatri Liit